

Maarif teşkilatı hakkındaki kanunun 11 inci maddesi hükmünün iki sene tecili hakkında 1/723 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif, Dahiliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müdürlüğü

Sayı 6/1893

29 - V - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin iki sene müddetle tecili hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 28-V-930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte gönderilmiştir.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

23 eylül 329 tarihli tedrisati iptidaiye kanunu muvakkatinini 15 inci ve 789 numaralı 22 mart 1926 tarihli maarif teşkilât kanununun 11 inci maddeleriyle ilk tedrisat muallim ve muallim muavinlerinin ev kirası hakkı tamınmıştı. Binaenaleyh şimdiye kadar ilk mektep muallimlerimize kanunî maaşlarından başka 5 lir 10 lira arasında bir ev kirası veriliyordu.

Teaül kanununun idarei hususiyelerde tatbiki dolayısıyla ilk mektep muallimlerimizin maaş fasılları 930 malî senesinden itibaren sekiz yüz bin liraya yakın bir miktarda artmıştır. İdarei Hususiye bütçelerinin buna zamimeten 1 033 204 lira tutan ev kirasını verecek malî kudretleri yoktur. Bu takdirde ya ev kirasının itasına devam ederek muallim maaşlarını teaül kanununa tevfiik etmemek veya bir müddet için sükna bedelini tecil ile teaül kanunu mucibince muallimlerimize maaş vermek icap ediyordu.

Vekâlet muallimlerimizin teaül kanununa tevfiikan maaş almalarını ve girecekleri derece maaşının yekûnu ev kirası ile birlikte geçen sene aldıkları miktardan dun olduğu takdirde farkının tazminat şeklinde verilmesini ve teaül kanuniyle alacakları maaş miktarları geçen seneden fazla olanlara iki sene için ev kirası vermekten sarfı nazar edilmesini muallimlerimizin menafiine daha uygun görmüş ve bu maksatla merbut lâiyhayı tanzim eylemiştir.

İlk mektep muallimlerine ev kirası vermek hemen her memlekette ilk mektep muallimi için tamınmış bir haktır.

Türkiyede de 329 senesindenberi kanunla muallimlerin bu hakkı kabul ve teyit edilmiştir. Vekâlet maaşları ne olursa olsun ilk mektep muallimine ev kirası vermek lüzumuna kat'i bir surette kanidir. Hiç bir zaman ev kirasını kaldırmak fikrinde değildir.

Valınız Vekâlet; idarei hususiye bütçelerinin son zamanlarındaki vaziyeti ve teaül kanununa göre maaş vermek mecburiyetinin bu bütçelere tahmil ettiği masarifi dolâyısıyla iki sene gibi kısa ve muvakkat bir zaman için ev kirasının verilmemesini sırf bir zaruret olarak kabul etmekte ve büyük bir teessürle teklif eylemektedir.

Bu zaruretin iki seneden fazla uzamıyacağına ve bu müddet zarfında ilk tedrisat karşılığı olan varidat mehbalarının ev kirasını tesviye edebilecek bir hale geleceğine Vekâletimiz emindir.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Karar №
Esas № 1/723

2-VI-1930

Yüksek Reisliğe

789 numara ve 22 mart 926 tarihli maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesi ahkâmının teciline dair olan lâyiha Maarif Vekâleti namına encümenimizde hazır bulunan İlk Tedrisat Umum Müdürü Rağıp Nurettin Bey huzur ile encümenimizce tetkik ve mutalea edildi.

İlk mektep muallimlerine her memlekette verilmekte olan ve bizdede şimdiye kadar kabul edilmiş ve tediye edilmekte bulunmuş olan ev kiralaramın iki sene müddetle tecil edilmesindeki zarurî sebebin, teadül kanunu ilk mektepler muallimleri hakkındada tatbik edildiği takdirde vilâyet hususî bütçelerinin ev kiralaramı verebilecek vaziyeti maliyede buluumaması olduğu anlaşılmıştır .

Hükümet esbabı mucibe mazbatasında söylendiği veçhile bu mali zaruret karşısında Hükümetçede teessürle teklif edildiği anlaşılan mezkûr kanun lâyihasını encümenimizde teessürle karşılamıştır. Ancak iki sene zarfında behemehal bu ev kiralaramı vermeği temin edici bir tedbir ittihaz edileceği Hükümetin mazbatasında da teyit edilmiş olmasına mebni eneümenimiz bu iki seneyi bir seneye indirerek bu müddet içinde muallimlerin ev kiralaramı temin edecek çareler bulmasını hükümetin esas temenniyatına muvafık görerek- talep etmeğe müttetifan karar vermiş ve tadilen hazırladığı kanun lâyihasını havale mucibince Dahiliye Encümenine tevdi eylemiştir.

Mf. E. Rs.	M. M.	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Erzurum	Sivas	Urfa	Urfa		Çankırı	Konya	Elaziz	Ordu
N. Atuf	İ. Alâettin	M. Rifat	F. Celâl	Abdullah	Talât	N. Hazim	F. Ahmet	Hamdi

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeui
Karar № 38
Esas № 1/723

5 · VI - 1930

Yüksek Reisliğe

789 nmmaralı ve 22 mart 926 tarihli maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesi ahkâmının tecili hakkında Maarif Vekâletince tanzim olunup Maarif Encümenince müzakere edildikten sonra encümenimize de havale buyaulmuş olan lâyiha ve merbutları tetkik olundu.

Hükümetin esbabı mucibe mazbatasında yazılmış olduğu gibi İdarei hususiyenin varidat menbalarının müsaadesizliği neticesi, zarurî olarak, teklif edilen bu lâyihamın, varidat menbalarının takviyesi çaresi temin olununcıya kadar şimdilik iki sene müddetle ve aynen kabulüne karar verilmiştir. Havalesi mncibince Bütçe Encümenine tevdi olunur.

Da. E. Rs.	Namına	Rs. V.	M. M.	Kütüp	Âza	Âza	Âza
	Hilmi	Hilmi	A. Muttalip	Halit	Avni	Talât	Tahsin
	Âza	Âza	Âza	Âza			
	Sait	Baha Tali	Rifat	Hacım			

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

M. № 160

10-VI-1930

Esas № 1/723

Yüksek Reişğe

Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin iki sene müddetle tecili hakkındaki kanun layihası ile Maarif ve Dahiliye Encümenleri mazbataları tetkik ve müzakere edildi.

Esbabı mucibe mazbatalarında izah edildiği veçhile hususî idarelerin mali vaziyetlerine nazaran ilk mektep muallimlerine verilmekte olan ve kiralarının iki sene müddetle teciline encümenimizce zaruret görülmüş ve muallimlerin bu sene teadül kanununun tabiki üzerine ellerine geçecek para geçen sene ev kirasiyle beraber aldıklarından az ise aradaki farkın tazmin edileceğine göre mağduriyetlerini icap edecek bir vaziyet de olmadığından kanun lâyihasının aynen kabulüne karar verilmiştir. Müstaceliyetle müzakere edilmek üzere Umumî Heyetin tasvibine arz olunmuştur.

B. E. Rs.

Istanbul

Fuat

Rs. V.

Bursa

Muhts

M. M.

G. Antep

Renzi

Aydın

Mühendis

Burdur

Vahit

Kütahya

Niyazi Asım

Hükümetin teklifi

Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin iki sene müddetle tecili hakkında kanun

MADDE 1 — 789 numara ve 22 mart 1926 tarihli maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesi ahkâmı iki sene müddetle tecil edilmiştir. Ancak ilk mektep muallimlerinin teadül kanununa göre girecekleri derecede alacakları mnaş miktarı, geçen sene ev kirasile beraber aldıkları miktardan az olduğu takdirde, farkı bu müddet zarfında tazminat olarak kendilerine verilir.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1930 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Dahiliye, Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

28-5-1930

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V.

İsmet M. Esat B. M. Abdülhalik Ş. Kaya
İçtimada bulunmadı

Ha. V. Ma. V. Mf. V.

Dr. T. Rüştü Ş. Saracoğlu Cemal Hüsnü

Na. V. İ. V. S. İ. M. V.

Recep Şakir Dr. Refik

Maarif encümeninin tadili

789 numaralı ve 22 mart 1926 tarihli Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin bir sene müddetle tecili hakkında kanun

MADDE 1 — 789 numaralı ve 22 mart 1926 tarihli Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesi ahkâmı yalnız 930 malî senesine münhasır olarak bir sene müddetle tecil edilmiştir. Ancak ilk mektep muallimlerinin teadül kanununa göre girecekleri derecede alacakları maaş miktarı geçen sene ev kirasile beraber aldıkları miktardan az olduğu takdirde farkı bu müddet zarfında tazminat olarak kendilerine verilir.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1930 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Dahiliye Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

Dahilliye encümeninin tadili

789 numaralı ve 22 mart 1926 Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin iki sene müddetle tecili hakkında kanun lâiyhası

1 2 ve 3 üncü maddeler hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.